

O‘ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOT: STRATEGIK ISLOHOTLAR VA ISTIQBOLLAR

O‘zbekiston Milliy universiteti

Jizzax filiali o‘qituvchisi

Yusupov Begzod Ismoil o‘g‘li

begzody231@gmail.com

O‘zbekiston Milliy Universiteti

Jizzax filiali talabalari

odilbekolimboyev71@gmail.com

Olimboyev Odilbek Otomurod o‘g‘li

bexruzsamarov464@gmail.com

Samarov Bexruz Rustam o‘g‘li

Annotatsiya

Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning hozirgi holati, ushbu sohaga oid qabul qilingan davlat dasturlari va "Raqamli O‘zbekiston – 2030" strategiyasining ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, iqtisodiyotning turli tarmoqlariga IT-texnologiyalarni joriy etishdagi mavjud muammolar va ularning yechimlari bo‘yicha takliflar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: raqamli iqtisodiyot, Raqamli O‘zbekiston – 2030, AKT (axborot-kommunikatsiya texnologiyalari), IT-Park, elektron hukumat, raqamli transformatsiya, innovatsiyalar, kiberxavfsizlik, elektron tijorat, sun‘iy intellekt.

Kirish:

Bugungi global o'zgarishlar davrida iqtisodiy o'sishni an'anaviy usullar bilan ta'minlash qiyinlashib bormoqda. Dunyo miqyosida "to'rtinchi sanoat inqilobi" (Industry 4.0) sharoitida raqamli iqtisodiyot har qanday davlatning raqobatbardoshligini belgilovchi asosiy omilga aylandi. O'zbekiston ham bu jarayondan chetda qolmagan holda, iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va barcha sohalarga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini (AKT) integratsiya qilishni maqsad qilgan. Raqamli iqtisodiyot — bu nafaqat texnologiyalar yig'indisi, balki jamiyat hayoti, boshqaruv va biznes yuritishning mutlaqo yangi darajasidir.

Asosiy qism: Islohotlar va natijalar

O'zbekistonda raqamli transformatsiya jarayonlari bir necha muhim yo'nalishlarda olib borilmoqda:

1. **Huquqiy asoslarning mustahkamlanishi:** "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi doirasida yuzlab xizmatlar elektron shaklga o'tkazildi. Davlat xizmatlari agentligi va Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali (my.gov.uz) orqali aholiga ko'rsatilayotgan xizmatlar byurokrtiyani keskin kamaytirdi.
2. **Infratuzilmani rivojlantirish:** Mamlakat bo'ylab optik tolali aloqa liniyalari kengaytirilmoqda, hatto chekka hududlarda ham yuqori tezlikdagi internetga ulanish imkoniyatlari yaratilmoqda.
3. **IT-Parklar va startaplar:** 2019-yilda tashkil etilgan IT-Park rezidentlari uchun soliq imtiyozlari berilishi natijasida dasturiy mahsulotlar eksporti hajmi bir necha barobar oshdi.
4. **Kadrlar tayyorlash:** "Bir million dasturchi" loyihasi va IT-akademiyalarning ochilishi yosh avlodni zamonaviy kasblarga yo'naltirishda muhim qadam bo'ldi.

Mavjud to'siqlar

Ijobiy o'zgarishlarga qaramay, sohada quyidagi muammolar saqlanib qolmoqda:

- Hududlar o‘rtasidagi "raqamli uzilish" (shahar va qishloqlardagi internet tezligi farqi).
- Kiberxavfsizlik masalalari.
- Aholining barcha qatlamlarida raqamli savodxonlikning yetarli emasligi.

Xulosa

O‘zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish — bu shunchaki trend emas, balki barqaror rivojlanishning yagona yo‘lidir. Raqamlashtirish korrupsiya darajasini pasaytiradi, shaffoflikni ta’minlaydi va YaIM o‘shishiga xizmat qiladi. Kelgusida sun’iy intellekt va "Big Data" texnologiyalarini davlat boshqaruviga kengroq tatbiq etish orqali O‘zbekiston mintaqadagi IT-xabga aylanishi imkoniyatiga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktyabrdagi "Raqamli O‘zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida"gi PF-6079-sonli Farmoni.
2. Abdullayev M. va boshqalar. "Raqamli iqtisodiyot: nazariya va amaliyot". Toshkent, 2021.
3. World Bank report. "Digital Uzbekistan: Transformation for Economic Growth", 2023.
4. Stat.uz — O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi ma’lumotlari.